

Et kig ind i: Opdræt, skrabeæg- og slagtekyllingeproduktion

På den vestlige del af Fyn bor to fjerkræproducenter tæt på hinanden: opdrætter og skrabeægproducent Henrik Pihl Winterø og slagtekyllingeproducent Claus Bjørn. Udover at være dygtige fjerkræproducenter, så er de også begge engagerede i L&F Fjerkræs bestyrelse.

Af Henrik Søndergaard Nielsen og Mathilde Sigshøj

er der opsat siddepinde både i siderne og i midten. Henriks erfaring viser, at det er vigtigt, at kyllingerne lærer at hoppe op på siddepinde i forskellige niveauer allerede i opdrætsstalden, så de er vant til det, når de senere skal forflyttes til æglæggestalden. Derfor er der et hejsesystem med snore, der kan ændre på siddepindenes højde og reguleres efterhånden som kyllingerne vokser.

Foruden dagligt at tjekke at kyllingerne har det godt, har den rette daglige vægtforøgelse og at inventaret er som det skal være, udøver Henrik miljøtræning i stalden, med henblik på at vænne kyllingerne til forskellige lyde og bevægelser. Miljøtræningen minimerer, at de bliver bange for høje lyde mm. Det er f.eks. nyttigt i de tilfælde, hvor man skal ind og reparere noget i stalden. Henrik køber altid hvide høner, men blander med få røde høner under opdræt. Det skyldes, at Henrik har

I Aarup ligger Aalundgaard, hvor Henrik Pihl Winterø bor. Her har han stalde med både opdræt og skrabeægproduktion. Hans inventar er fra forskellige leverandører. Henrik har dele fra både Big Dutchman og Vencomatic i sine opdrætsstalde, mens han kun har inventar fra Vencomatic i sine to skrabeægstalde. Yderligere har den lokale smed været inde over opsætningen, og ventilationen er fra Skov.

På Henriks nuværende opdrætshold går der cirka 18.000 hønniker, men der er plads til 22.000 hønniker i stalden. I opdrætsstalden

Henrik Pihl Winterø

erfaret, at de røde er mindre bange, og at det kan have en afsmittende effekt på de hvide høner. De røde holdes efterfølgende separat fra de hvide i en anden sektion af stalden. Æggene fra de røde høner bruges kun til staldørrsalg.

”Opdræt er lidt sjovere – det er der, hvor man former dyret på den måde, man tror er rigtig”

Henrik har ikke altid været opdrætter og ægproducent, men fødevarerproduktion har længe haft hans interesse. Han er opvokset med mælkeproduktion, og har prøvet lidt forskelligt indenfor landbruget. Efter han på et tidspunkt havde arbejdet længe nok med køer, foreslog hans forgænger ham at prøve at passe høns. Det blev Henrik blev glad for. Han synes, at der er en fordel i at producere en fødevarer, der uforarbejdet sendes direkte ud til forbrugeren.

Henriks stalde set udefra

Hønniker i opdrætsstalden

Aktivering til hønerne

Produktionen giver et spændende ansvar for at kunne skabe og udvikle et godt produkt, på den måde man tror er bedst. Men valgene i produktionen kan også være udfordrende, eftersom små parametre kan være afgørende for udfaldet. Men som Henrik udtaler: "De bittesmå parametre er også dét, der er spændende ved produktionen".

Hvorfor opdræt og ægproduktion skulle blive Henriks levevej, handler for Henrik om den præcision og udvikling, man kan styre gennem forskellige tiltag i dagligdagen. "Opdræt er lidt sjovere – det er der, hvor man former dyret på den måde, man tror er rigtig. Lidt ligesom med iværksættere. Det med hvordan man laver et godt produkt".

Små parametre er eksempelvis strøelsen, der skal holdes, tør og porøs, så kyllingerne kan få strøelsen ind under fjerene, når de støvbader. Foruden deres naturlige behov for støvbading, har strøelsen også betydning for trædepudekvaliteten. Henrik betragter sine dyr som topatleter: "De skal have de rette omstændigheder for at kunne yde. Der skal ikke være udsving". Derfor har foderet eksempelvis også en afgørende rolle, eftersom det påvirker deres vækst, fordøjelse og generelle velvære. Henrik køber soya og korn samt kalk, vitaminer og mineraler, og blander selv foder til sine æglæggende høner. Mængden af hvede og havre reguleres. "De skal have det bedste foder, for så præsterer de bedst". Til sit opdræt køber Henrik fuldfoder fra en forhandler.

Foderblander

Høner i skrabeægsstalden

Claus de Place Bjørn

Tæt på Henrik Pihl Winterø bor slagtekyllingeproducenten, Claus de Place Bjørn. Claus har en ejendom på 90 hektar. Han købte ejendommen af sine forældre, og har i dag to stalde med

slagtekyllinger. Den første stald er fra 1999 og den anden fra 2003. I hver stald har han 32.000 kyllinger, og ved siden af dyrker han ærter, vårbyg, hvede og rug.

”Det går ikke at man slækker på nogle punkter. Man skal sørge for at have det hele kørende på samme tid. Og det er man selv ansvarlig for”

Claus producerer på nuværende tidspunkt slagtekyllinger af racen Rustic Gold. Klækningen af kyllingerne foregår i stalden. Han har tidligere haft et enkelt hold Rustic, men han har også haft Ranger Gold og Ross 308. Claus har inventar fra Landmeco og

BoPil. Mens Henrik selv blander foder til sine æglæggende høner, køber Claus Bjørn foder udefra. Som han selv siger, så ”giver det en vis sikkerhed eftersom blanderen har helt styr på at sikre den rette mængde vitaminer og mineraler”. Foderleverandøren har i mange år været Danish Agro.

Claus har tidligere arbejdet forskellige steder, men fik interessen for slagtekyllingeproduktion ved at arbejde for andre med slagtekyllinger. Han havde en arbejdsgiver, der var god til at fremvise, inddrage Claus i produktivetsdata og økonomi, og give indblik i, hvordan det forholder sig i produktionen. Oplæringen gav Claus interesse for slagtekyllinger, og ændrede hans forestilling om, at han skulle arbejde med grise.

”Det går ikke at man slækker på nogle punkter. Man skal sørge for at have det hele kørende på samme tid. Og det er man selv ansvarlig for.”

Den mest arbejdstunge del af slagtekyllingeproduktionen ligger paradoksalt nok, når der ikke er slagtekyllinger i staldene. Det vil sige mellem rotationerne, når stalden og dens inventar skal rengøres og desinficeres. De største udfordringer ved at være landmand er, ifølge Claus, at man hele tiden skal være med. ”Det går ikke at man slækker på nogle punkter. Man skal sørge for at have det hele kørende på samme tid. Og det er man selv

ansvarlig for. At det hele spiller, kræver at man virkelig får nogle ting gjort. Samtidig er der altid ting at gøre”. Yderligere er der variation fra stald til stald, eftersom små parametre som eksempelvis lys, kan medføre variationer: ”Jeg ved hvordan mine huse skal passes. Men der er også forskel på mine huse. Lige nu performer det ene bedre end det andet. Og det har ellers været omvendt”. Men trods denne konstante årvågenhed er Claus glad for det arbejdsliv slagtekyllingeproduktionen tilbyder. Claus har ikke nogen ansatte, og står derfor selv med at holde produktionen kørende. Det giver en vis frihed: ”Jeg har ikke nogen jeg hele tiden skal sørge for at sætte i gang. Jeg skal ikke møde præcis klokken 8:00 et sted. Hvis der kommer noget op, kan jeg skabe plads til det”.

Hvad Claus ser som en udfordring, er bl.a. at branchen er lille, således at slagkraften overfor instanser er begrænset. ”Når landmænd står alene med sager, kan vi nogle gange mangle muskler og vi derfor må ”låne” dem”. Det mener Claus Bjørn dog, at branchen gør godt; ”når det er er nødvendigt, så er vi større end vi ser ud”.

Af hensyn til smitterisici var adgangen til Claus' slagtekyllingestald begrænset, hvorfor der ikke er flere billeder fra besøget på bedriften nord for Glamsbjerg.

Claus' stalde set udefra